

ECHA

POLESIA

(<http://polesie.org/>)

◀ ▶ Obchody 79. rocznicy wybuchu II wojny

Polowania w Deniskowiczach

16 maja, 2018

KONTAKT Z REDAKCJĄ

Wieś Deniskowice znajduje się w jednym z najbardziej zalesionych i głuchych zakątków Polesia. Nawet dziś ze wszystkich prawie stron otoczona jest podmokłymi lasami.

Julian Fałat. Powrót z polowania z łosiem.

Lasy od dawna były głównym bogactwem tego kraju. Drewno z miejscowych tartaków wywożono na eksport przez pobliską stację kolejową Hancewice. Do Deniskowicz zaś przyjeżdżali na łowy myśliwi z różnych krajów świata.

Antoni Wilhelm Radziwiłł

Lasy należące do ordynacji kleckiej (później dawidgródzkiej) ks. Radziwiłłów były bowiem wielkim rezerwatem łosi, wilków, dzików oraz mniejszej zwierzyny. Bolesław Świątorzecki, autor szkicu „Myślistwo na Kresach

Wschodnich w ostatnim stuleciu 1850-1936” pisał, że po zakończeniu pierwszej wojny światowej spotykano tu pojedyncze okazy niedźwiedzi, których wytępiono w innych regionach kresowych. Właściciele ordynacji urządzali w okolicach Deniskowicz polowania z niebywałym przepychem z udziałem znanych polityków, wojskowych oraz działaczy kultury.

Pierwsze wzmianki o polowaniach w Deniskowiczach pojawiły się w połowie XIX wieku. W tym okresie wieś odwiedził Artur

(<http://polesie.org/6981/drozdyczelnicy-8/>)

(<http://polesie.org/6992/drewniana-architektura-sakralna-polesia-dwudziestolecia-miedzywojennego/>)

(<http://polesie.org/kontakt/>)

(<http://polesie.org>)

Bartels, popularny poeta wileński oraz autor artykułów o tematyce myśliwskiej. Pobyt w poleskiej głuszy i polowania w dobrym towarzystwie natchniły go na napisanie kilkunastu wierszy oraz poematu myśliwskiego pt. „Deniskowicze”.

Deniskowicze. Styczeń 1927 r. Z lewej stoi ks. Ludwik Czetwertyński, z prawej Karol Radziwiłł

W 1870 r. ordynatem kleckim i nieświeskim został książę Antoni Wilhelm Radziwiłł. Był pruskim generałem oraz adiutantem kolejnych królów pruskich – Wilhelma I, Fryderyka III i Wilhelma II. Dzięki przynależności do królewskiej „la Maison militaire”, odgrywał ważną rolę polityczną na królewskim dworze. Brał udział w przyjęciu obcych monarchów bądź wysyłano go z ramienia króla w sprawach dyplomatycznych na inne europejskie dwory. W 1888 r. pojechał na dwór do Lizbony i Madrytu, by powiadomić o śmierci Wilhelma I, zaś w 1899 r. reprezentował cesarza na pogrzebie prezydenta Francji F. Faure. Od 1880 r. książę wraz z żoną zamieszkał w Nieświeżu w rodzinnych posiadłościach. Jednocześnie książę Antoni jako ordynat nieświeski, ołycki, klecki i dawidgródecki, był właścicielem majoratu w Dawidgórku, dokąd przybywał co najmniej dwa razy do roku. Oddawał się tam swej dawnej pasji – łowiectwu. We wrześniu polował na łosie, a w zimie na niedźwiedzie i dziki. Łowy odbywały się w Dawidgórku i Deniskowiczach.

W 1886 r. Antoni

Cesarz niemiecki Wilhelm II brał udział w polowaniach w okolicach Deniskowicz

Wilhelm Radziwiłł zaprosił na polowanie do Deniskowicz księcia Wilhelma, ówczesnego spadkobiercę tronu niemieckiego. Wilhelmowi towarzyszył malarz Julian Fałat, który zanotował zabawny incydent podczas polowania: „Naraz w głębi lasu ozwały się głosy trąb i strzały, mające na celu wystraszenie niedźwiedzia: na stanowiskach nastała cisza oczekiwania. Wtem na prawo, ze stanowiska ks.

KONTAKT Z REDAKCJĄ

Macieja, pada strzał – po jakimś czasie otrąbują sygnał, że niedźwiedź zabity, co oznacza koniec polowania. Na twarzy księcia pruskiego odmalowało się zdziwienie, które widocznie podziela też p. Ablańowicz, dyrygujący polowaniem. Ponieważ jednak sygnał powtarza się, więc schodzimy ze stanowisk, w kierunku miejsca, gdzie leży zabity niedźwiedź. Po drodze podbiegam do księcia Macieja, aby dowiedzieć się czegoś bliższego. Książę z pewnym ociąganiem mówi: „Krew radziwiłowska zagrała i nie wytrzymałem”. Tłumaczył tym niewłaściwość swojego strzału, którym pozbawił księcia pruskiego możliwości zabicia niedźwiedzia. Aby ratować sytuację, gospodarze zaczęli gorliwie zapewniać następcę tronu, iż ustrzelony zwierzę był „nikczemnej postury” a prawdziwie wielki i godny śmierci z tak znakomitej ręki dopiero czeka na swą kolej, z czego można wnosić, że ks. Maciej wyświadczył następcy tronu przysługę”.

Ordynat dawidgródzki Karol Mikołaj Radziwiłł
był zawołanym myśliwym

Po tych słowach nastrój spadkobiercy tronu zmienił się na lepsze. I prawda, w ciągu tego polowania, które trwało prawie miesiąc, Wilhelmowi udało się zdobyć trzech wielkich niedźwiedzi, łosia i kilka żywych niedźwiadków, których zabrał ze sobą do Berlina.

Słynne polowanie dało Fałatowi wieloletni i wiodący zasób motywów. Rozbudowane kompozycje figuralne ukazujące sceny myśliwskie z polowania u Radziwiłłów stały się wyróżnikiem jego sztuki. Z wielkim wyczuciem myśliwskiego świata i ogromną wrażliwością na piękno krajobrazu namalował takie płótna jak „Oszczepnicy”, „Powrót z polowania z niedźwiedziem”, „Polowanie na niedźwiedzia”, „Powrót z polowania na saniach”, „Krajobraz z łosiami”, „Polowanie – nagonka, przeprawa przez roztopy”, „Łoś, Powrót z polowania z łosiem”.

Otrzymał przez Fałata tytuł Hofmalera, czyli nadwornego myśliwskiego malarza cesarskiego dworu, którym został w 1888 r., umożliwił mu wystawianie swych akwarel i obrazów olejnych o tematyce łowieckiej zarówno w Berlinie, Monachium i Dreźnie, jak i w Krakowie.

Książę Antoni Wilhelm Radziwiłł zmarł w 1904 r. Z posiadanych przez niego dóbr wyodrębniła się licząca około 150 tys. hektarów ordynacja dawidgródzka. W jej granicach okazały się lasy w okolicach

←
(<http://polesie.org/6981/drozdzy-czytelnicy-8/>)

→
(<http://polesie.org/6992/drewniana-architektura-sakralna-polesia-dwudziestolecia-miedzywojennego/>)

✉
(<http://polesie.org/kontakt/>)

🏠
(<http://polesie.org>)

KONTAKT Z REDAKCJĄ

Deniskowicz. Pierwszym ordynatem został książę Stanisław Radziwiłł poległy w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Jego spadkobiercą został Karol Mikołaj Radziwiłł. Książę był zawołanym myśliwym. Urządzał w swoich dobrach polowania płatne dla polityków, finansjerzy, fabrykantów śląskich i łódzkich, co znacznie zwiększało dochody majątku.

Jednocześnie książę Karol bardzo dbał o zwierzęta na terenie ordynacji. Jego zasługą było to, że nie wyginęły w Polsce łosie. W 1928 r. w piśmie „Łowiec Polski” pisał, że zwierzęta te mogły podzielić los żubrów, które prawie wyginęły. „Gdy wróciłem po wojnie w roku 1921, zastałem w środku ordynacji trzy sztuki wszystkiego; po roku, od strony Rosji, dołączyło się do nich dalsze pięć sztuk i razem dały początek dzisiejszej mojej hodowli. Dzisiaj dumny z niej być mogę: z wystraszonych i dzikich”.

W lutym 1935 r. uczestnikiem łowów zorganizowanych przez Karola Radziwiłła w nadleśnictwie Deniskowicze

został
książę
Monaco
Ludwik II
Grimaldi.
W
wileńskim
„Słowie”

Ludwik II Grimaldi

pomieszczono o wizycie ważnego gościa na Polesie następującą wzmiankę: „Po polowaniu i kolacji w restauracji na stacji kolejowej w Stołpcach odjechano specjalnym wagonem, doczepionym do mieszanego pociągu do nadleśnictwa Deniskowicze w powiecie Łuninieckim, gdzie goście ks. Radziwiłła wzięli udział w obławie na dziki. Uczestniczyli w niej ponadto: ks. Karol Radziwiłł, ks. Czetwertyński z synem, starosta Żmigrodski, p. Łoziński Konrad z Hołynki, p. Woyniłłowicz Józef z Kuncowszczyzny i mjr. Kircz, dowódca Baonu KOP w Klecku”.

W źródłach historycznych zachowały się dane nie tylko o znanych postaciach polujących w Deniskowiczach, lecz także o pracownikach administracji leśnej Radziwiłłów. Było wśród nich wielu zawołanych myśliwych z zimną krwią, odwagą i znajomością leśnych praw. Ciekawą postacią był strzelec i niedźwiedźnik Jan Baranowski. Jego ojciec podczas polowania pasował na myśliwego samego księcia Albrechta Radziwiłła. „Stary strzelec Baranowski, który towarzyszył w wielu wyprawach ojcu księcia, wbił niedźwiedziowi kordelas pod łopatkę i następnie, podając gałązkę jodłową, okrwawionym końcem ostrza nakreślił krzyżyk na czole księcia,

←
(<http://polesie.org/6981/droddy-czytelnicy-8/>)

→
(<http://polesie.org/6992/drewniana-architektura-sakralna-polesia-dwudziestolecia-miedzywojennego/>)

✉
(<http://polesie.org/kontakt/>)

🏠
(<http://polesie.org>)

który zdjął kapelusz. Był to chrzest zabicia pierwszego niedźwiedzia” – pisał w „Łowcu Polskim” (1913) świadek tego wydarzenia.

Adam Bugała, ostatni nadleśniczy w Deniskowiczach

KONTAKT Z REDAKCJĄ

Miłośnikiem myślistwa był ostatni nadleśniczy w Deniskowiczach Adam Bugała (1899-1961). W pierwszych dniach września 1939 r. został zmobilizowany, a rodzina, po wkroczeniu wojsk sowieckich na te tereny, została wysiedlona do Hancewicz koło Brześcia. W czerwcu 1941 r. jego żona z trojgiem dzieci została deportowana na Syberię. W kwietniu 1946r., w ramach repatriacji zamieszkali w Giżycku. Okres okupacji Adam Bugała spędził działając w ruchu oporu na południu Polski. W 1945 r. mianowano go na nadleśniczego Nadleśnictwa Łuczany (dawna nazwa Nadleśnictwa Giżycko). Jednocześnie był członkiem Polskiego Związku Łowieckiego oraz Polskiego Związku Wędkarskiego. Na terenie byłych Prus Wschodnich tworzył podwaliny pod nowoczesne leśnictwo. W jego przekonaniu gospodarka leśna zawsze powinna być w parze z racjonalnie prowadzoną gospodarką łowiecką. Uważał, że rozważne gospodarowanie populacjami umożliwia ich trwałe współistnienie, warunkujące zabezpieczenie wszechstronnych korzyści: środowiskowych, społecznych i gospodarczych.

Dymitr Zagacki

Powiązane artykuły:

(<http://polesie.org/6929/zagadkowa->

<http://polesie.org/6929/zagadkowa->

Święto Zagadkowa

Edukacji w Rzeźba w

Pawlinowie Twierdzy

(<http://polesie.org/6981/drody-czytelnicy-8/>)

(<http://polesie.org/6992/drewniana-architektura-sakralna-polesia-dwudziestolecia-miedzywojennego/>)

(<http://polesie.org/kontakt/>)

(<http://polesie.org>)

KONTAKT Z REDAKCJĄ

Udostępnij na:
 [http://www.facebook.com/share.php?u=http://polesie.org/6983/polowania-w-deniskowiczach/&t=Polowania w Deniskowiczach](http://www.facebook.com/share.php?u=http://polesie.org/6983/polowania-w-deniskowiczach/&t=Polowania-w-Deniskowiczach)
 [http://www.twitter.com/home?status=Polowania w Deniskowiczach - http://polesie.org/6983/polowania-w-deniskowiczach/](http://www.twitter.com/home?status=Polowania-w-Deniskowiczach-http://polesie.org/6983/polowania-w-deniskowiczach/)
 [Z ŁASKĄ Deniskowiczach&desc=Wie%C5%9B+Deniskowicze+znajduje+si%C4%99+w+jednym+z+najbardziej+zalesi](http://wp.wkom.pl)
 [WordPress](http://wp.wkom.pl)

(<http://polesie.org/6647/z-laska-na-gluszcze/>).

Skomentuj

Twój komentarz zostanie opublikowany

Polesie w obiektywie-
konrada-
brandela/

Name

Email

Inne artykuły z tego działu

(<http://polesie.org/7441/swieto-edukacji-w-pawlinowie/>)

Święto Edukacji w Pawlinowie

(<http://polesie.org/7441/swieto-edukacji-w-pawlinowie/>)

(<http://polesie.org/7441/swieto-edukacji-w-pawlinowie/>)

Z okazji Święta Edukacji Narodowej nauczyciele Polskiej Szkoły Społecznej im.I.Domeyki w Brześciu udali się w podróż do Pawlinowa, rodzowego majątku Bochwiców. Bochwicowie herbu Radwan posiadali kilka majątków na terenie obecnych rejonów łachowickiego i baranowickiego. Ród ten Dalej

(<http://polesie.org/7441/swieto-edukacji-w-pawlinowie/>)

(<http://polesie.org/6929/zagadkowa-rzezba-w-twierdzy-brzeskiej/>)

Zagadkowa Rzeźba w Twierdzy Brzeskiej (<http://polesie.org/6929/zagadkowa-rzezba-w-twierdzy-brzeskiej/>)

(<http://polesie.org/6929/zagadkowa-rzezba-w-twierdzy-brzeskiej/>)

Jedną z najbardziej tajemniczych rzeźb, która się zachowała do naszych dni na terytorium Twierdzy Brzeskiej, jest na pół zniszczona żelbetonowa kompozycja rzeźbiarska na Umocnieniu Kobryńskim w skwerze przy skrzyżowaniu. Są podstawy przypuszczać, że kompozycja była Dalej
(<http://polesie.org/6929/zagadkowa-rzezba-w-twierdzy-brzeskiej/>)

(<http://polesie.org/6924/polesie-w-obiektywie-konrada-brandela/>)

Polesie w obiektywie Konrada Brandela (<http://polesie.org/6924/polesie-w-obiektywie-konrada-brandela/>)

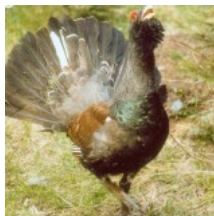

(<http://polesie.org/6924/polesie-w-obiektywie-konrada-brandela/>)

Poleskie koleje - państwowe koleje zbudowane w latach 1882-1907 przebiegały przez Wileńską, Grodzieńską, Witebską, Mińską, Wołyńską, Mohylewską, Czernigowską oraz Orłowską gubernię. Poleskie koleje łączyły Polesie z regionem Bałtyckim, Północno-Zachodnim oraz z Centralnym Okręgiem Przemysłowym. Miały strategiczne Dalej
(<http://polesie.org/6924/polesie-w-obiektywie-konrada-brandela/>)

(<http://polesie.org/6647/z-laska-na-gluszcze/>)

Z LASKĄ NA GŁUSZCIE (<http://polesie.org/6647/z-laska-na-gluszcze/>)

(<http://polesie.org/6647/z-laska-na-gluszcze/>)
Wśród pamiątek, jakie przywiózł do Bielska Podlaskiego mój tata z Brześcia w 1939 roku, kiedy to Sowieci zajęli moje rodzinne miasto, skonfiskowali duży zakład rymarski, w którym produkowano uprzęż dla wojska oraz duży dom mieszkalny, Dalej (<http://polesie.org/6647/z-laska-na-gluszcze/>)

KONTAKT Z REDAKCJĄ

←
(<http://polesie.org/6981/drodczy-czytelnicy-8/>)

→
(<http://polesie.org/6992/drewniana-architektura-sakralna-polesia-dwudziestolecia-miedzywojennego/>)

✉
(<http://polesie.org/kontakt/>)

🏠
(<http://polesie.org>)

(<http://polesie.org/6341/podroze-na-dawna-granice-z-iharam-mielnikawym/>)

Podróże na dawną granicę z Iharam Mielnikawym (<http://polesie.org/6341/podroze-na-dawna-granice-z-iharam-mielnikawym/>)

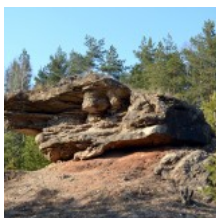

(<http://polesie.org/6341/podroze-na-dawna-granice-z-iharam-mielnikawym/>)

Zwiedzając dawne polsko-sowieckie pogranicze w okolicach Zasławia-Rakowa, można czasem spotkać grupkę turystów prowadzoną przez niezwykłego przewodnika. Jest ubrany w mundur oficera KOPu lub sowieckiego pogranicznika. Jest to znany białoruski historyk i rekonstruktor wojskowy Ihara Mielnikau. Dalej
(<http://polesie.org/6341/podroze-na-dawna-granice-z-iharam-mielnikawym/>)

(<http://polesie.org/5963/wiosenne-wedrowki-nowogrodzkie/>)

Wiosenne wędrówki nowogrodzkie (<http://polesie.org/5963/wiosenne-wedrowki-nowogrodzkie/>)

(<http://polesie.org/5963/wiosenne-wedrowki-nowogrodzkie/>)

Pojęcie Kresów jest wieloznaczne. Dla jednych jest to kraj lat dziecińczych. Dla innych to dawno utracony raj wspominany z nostalgią i tęsknotą. Jest to też rzeczywistość przypominająca dni chwały i potęgi, ale także klęski i Dalej
(<http://polesie.org/5963/wiosenne-wedrowki-nowogrodzkie/>)

(<http://polesie.org/5957/wycieczki-nad-dawna-granice-molodeczno-rezerwatem-przedwojennej-architektury/>)

Wycieczki nad dawną granicę. Mołodeczno rezerwat przedwojennej architektury (<http://polesie.org/5957/wycieczki-nad-dawna-granice-molodeczno-rezerwatem-przedwojennej-architektury/>)

(<http://polesie.org/5957/wycieczki-nad-dawna-granice-molodeczno-rezerwatem-przedwojennej-architektury/>)

KONTAKT Z REDAKCJĄ

(<http://polesie.org/6981/drozdzy-czytelnicy-8/>)

(<http://polesie.org/6992/drewniana-architektura-sakralna-polesia-dwudziestolecia-miedzywojennego/>)

(<http://polesie.org/kontakt/>)

(<http://polesie.org>)

przedwojennej-architektury/)
Kolejnym punktem "Wycieczek" stało się Mołodeczno, duże miasto w obwodzie mińskim, w okresie zaś międzywojennym prowincjonalne miasteczko na Kresach II Rzeczypospolitej. 4 lipca 1919 roku, w okresie walk polsko-bolszewickich, Mołodeczno zostało zdobyte przez Wojsko Polskie, Dalej (<http://polesie.org/5957/wycieczki-nad-dawna-granice-molodeczno-rezerwatem-przedwojennej-architektury/>)

(<http://polesie.org/5829/wycieczki-nad-dawna-granice-nieswiez/>)

Wycieczki nad dawną granicę. Nieśwież (<http://polesie.org/5829/wycieczki-nad-dawna-granice-nieswiez/>)

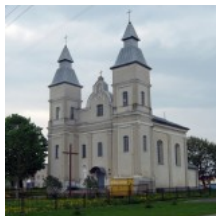
(<http://polesie.org/5829/wycieczki-nad-dawna-granice-nieswiez/>)

Dawna rezydencja książąt Radziwiłłów spotkała mnie nietypowym w grudniu, lecz dosyć już zwykłym w ostatnich latach

dotkliwym deszczem utrudniającym zwiedzanie miasta nielicznym turystom. Nieśwież nigdy nie miał połączenia kolejowego, tak że trafić tam nie mając samochodu Dalej (<http://polesie.org/5829/wycieczki-nad-dawna-granice-nieswiez/>)

(<http://polesie.org/5540/wycieczki-nad-dawna-granice-miasteczko-snow/>)

Wycieczki nad dawną granicę. Miasteczko Śnów (<http://polesie.org/5540/wycieczki-nad-dawna-granice-miasteczko-snow/>)

(<http://polesie.org/5540/wycieczki-nad-dawna-granice-miasteczko-snow/>)

Leżące na szlaku z Baranowicz do Nieświeża miasteczko Śnów w międzywojniu nie zyskało sławy podobnej do Rakowa. Położone blisko granicy polsko-sowieckiej wcale nie było centrum kryminalnym, ani też rajem dla przemytników. Zasługuje jednak na uwagę Dalej (<http://polesie.org/5540/wycieczki-nad-dawna-granice-miasteczko-snow/>)

KONTAKT Z REDAKCJĄ

Szukaj na portalu...

↑ Echa Polesia

Zaloguj się (<http://polesie.org/wp-login.php>) -
Powered by WordPress (<http://wordpress.org/>) -
Designed by Gabfire Themes
(<http://www.gabfirethemes.com/>)

←
(<http://polesie.org/6981/drodczytelnicy-8/>)

→
(<http://polesie.org/6992/drewniana-architektura-sakralna-polesia-dwudziestolecia-miedzywojennego/>)

✉
(<http://polesie.org/kontakt/>)

🏠
(<http://polesie.org>)